

GIỚI THIỆU BÀI TỤNG VÔ THƯỜNG

Trong cuốn “Pháp Bảo Đàn” (HT.Thích Thanh Từ giới thiệu) phẩm thứ ba “Nghi Vấn” có kể về giai thoại thứ sử Vi Cừ thỉnh Tổ Huệ Năng đăng tòa để vấn đạo.

Cuối phẩm này Tổ bảo: *“Này thiện tri thức! Nếu muốn tu hành, tại gia cũng được, không cần ở chùa”...*

Vi Cừ hỏi: *“Người tại gia làm sao tu hành?”*

Tổ bảo: *“Tôi vì đại chúng làm một bài tụng “Vô Tướng” (Không cần hình dáng bề ngoài), chỉ y đó mà tu, thường cùng tôi đồng ở không khác. Nếu không tu như thế, dù có cạo tóc, xuất gia, đối với đạo cũng không ích gì”.*

Rồi Tổ kết luận: “Thấy phải y kệ này mà tu hành, nhận lấy tự tính, thẳng đó thành đạo”.

Bài

tụng này rất thực tế mà lại cao sâu; thoáng nghe như mộc mạc, nhưng ẩn chứa cốt lõi của Pháp Bụt; giúp người tu dễ hiểu, tự phá bỏ mê chấp, lầm lẫn đáng tiếc. Thấy phù hợp với hoàn cảnh nước ta hiện nay và bổ ích cho người tu ở nhà, tôi dịch bài tụng, rồi từ đó phóng tác theo thể văn vần, mong góp phần chắp cánh cho công cuộc hoằng truyền chính pháp.

I. Nguyên văn Hán - Việt

Vô Tướng

Tâm bình hà lao trì giới

Hạnh trực hà dụng tu thiền

Ân tắc thân dưỡng phụ mẫu

Nghĩa tắc thượng hạ tương lân

Nhượng tắc tôn ti hòa mục

Nhẫn tắc chủng ác vô huyên

Nhược năng toản mộc xuất hỏa

Ứ nê định sinh hồng liên

Khổ khẩu đích thị lương dục

Nghịch nhĩ tất thị trung ngôn

Cải quá tất sinh trí tuệ

Hộ đoản tâm nội phi hiền

Nhật dụng thường hành nhiều ích

Thành đạo phi do thí tiền

Bồ đề chỉ hướng tâm mịch
Hà lao hướng ngoại cầu huyền
Thính thuyết y thử tu hành
Tây Phương chỉ tại mục tiền.

II. Bản dịch

Không cần hình dáng bề ngoài
Lòng yên sao nhọc giữ giới?
Nết ngay sao phải tu thiền?
Ơn là chăm sóc cha mẹ
Nghĩa là trên dưới gụi gần
Nhường thì thấp cao êm ấm
Nhịn thì thối dữ khỏi ồn
Ví như xiết dùi cây ra lửa
Vững đọng bùn lại nở sen hồng
Đắng miệng chắc là thuốc hay
Chối tai hẳn là lời nói thẳng
Sửa lỗi làm làm cho trí sáng suốt
Trong lòng giấu dốt chẳng khôn
Hàng ngày làm nhiều việc tốt
Thành đạo không bởi cho tiền
Bồ đề nhắm lòng tìm kiếm
Sao nhọc cầu khẩn viễn vông?
Nghe rồi tu hành theo đó
Ngay trước mắt là Tây Phương.

III. Phóng tác

Bài đọc cho người tu ở nhà
(Hay là Không cần hình dáng bề ngoài)
Lòng lặng yên sao cần giữ giới?
Nết thẳng ngay sao phải tu thiền?
“Ơn” là chăm sóc hai thân
“Nghĩa” là trên dưới nên gần gũi nhau
Nín nhường - ấm thấp êm cao
Nhẫn nhịn - tránh khỏi ồn ào rác tai
Ví như xiết dùi cây ra lửa
Vững đọng bùn lại nở sen hồng
“Nói thật để gây mất lòng”
“Thuốc đắng thường mát”, lời răn ở đời
Biết sửa lỗi - trí sáng ngời
Lòng hay giấu dốt là người chẳng khôn

Hàng ngày hãy năng làm việc tốt
Thành đạo không bởi cách cho tiền
Bồ đề (1) tìm kiếm nơi tâm
Sao mê cầu khẩn viễn vông ngoài mình?
Nghe rồi theo đó tu hành
Tây Phương (2) trước mắt, khỏi cần vãng sinh!

Tác giả: **Huyền Cương**

Tạp chí Nghiên cứu Phật học - Số tháng 11/2018

CHÚ GIẢI:

(1) Tỉnh thức, giác ngộ.

(2) Tây Phương Cực Lạc - cõi Bụt A Di Đà.